

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Savska cesta 62, Zagreb

Poslovni broj: 62 PŽ-2025/2023-4

REPUBLIKA HRVATSKA

RJEŠENJE

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Raoula Dubravca, predsjednika vijeća, Ivane Mlinarić, suca izjavitelja, i Ane Cvitković, člana vijeća, u stečajnom postupku nad stečajnim dužnikom DOMUS d.o.o. u stečaju, OIB 63774114335, Botinec, Brezovička cesta 27, odlučujući o žalbi IGORA BAJSERA, OIB 79451611582, Virovitica, Bilogorska 46, protiv rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj St-2188/2021-84 od 2. svibnja 2023., u sjednici vijeća održanoj 23. siječnja 2024.

r i j e š i o j e

Uvažava se žalba Igora Bajsera, OIB 79451611582, Virovitica, Bilogorska 46, ukida rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj St-2188/2021-84 od 2. svibnja 2023. i predmet vraća tom sudu na ponovan postupak.

Obrazloženje

1. Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj St-2188/2021-84 od 2. svibnja 2023. odbačene su kao prijevremene prijave tražbina stečajnih vjerovnika:

- 14. Igora Bajsera, OIB 79451611582, Virovitica, Bilogorska 46, u iznosu od 94.596,35 EUR / 712.736,17 kn,
- 16. Ive Bajsera, OIB 26171265336, Virovitica, Bilogorska 46, u iznosu od 259.352,16 EUR / 1.954.088,82 kn.

2. Iz obrazloženja pobijanog rješenja proizlazi:

- da je rješenjem prvostupanjskoga suda poslovni broj St-2188/2021-43 od 3. lipnja 2022. otvoren stečajni postupak nad stečajnim dužnikom DOMUS d.o.o., OIB 63774114335, Botinec, Brezovička cesta 27, da je imenovan stečajni upravitelj, te su pozvani stečajni vjerovnici viših isplatnih redova sukladno odredbi čl. 257. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj: 71/15, 104/17 i 36/22; dalje: SZ) prijave stečajnom upravitelju svoje tražbine;

- da je, nakon što su stečajni vjerovnici prijavili tražbine, stečajni upravitelj u Tablici prijavljenih tražbina (Obrazac 17. na str. 312. - 316. spisa) naveo stečajne vjerovnike koji su podnijeli prijave tražbina I. i II. višeg isplatnog reda;

- da su kao vjerovnici II. višeg isplatnog reda u tablici navedeni pod točkom 14. Igor Bajser, OIB 79451611582, Virovitica, Bilogorska 46 - tražbina prijavljena u

iznosu od 94.596,35 EUR / 712.736,17 kn, i pod točkom 16. Ivo Bajser, OIB 26171265336, Virovitica, Bilogorska 46 – tražbina prijavljena u iznosu od 259.352,16 EUR / 1.954.088,82 kn, s time da je kao pravna osnova prijavljenih tražbina pod rednim brojem 14. i 16. navedeno rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu kojim je odobreno sklapanje predstečajne nagodbe poslovni broj St-3541/2016 od 18. svibnja 2016.;

- da je stečajna vjerovnica Odvjetnica Irena Kelava podneskom od 20. rujna 2022. osporila tražbine prijavljene pod brojem 14. i 16., navodeći da se radi o tražbinama nižih isplatnih redova, koje su u postupku predstečajne nagodbe prijavljene na temelju Ugovora o pozajmicama i koje se smatraju zajmom kojim se nadomješta kapital, a odredbom čl. 139. st. 1. SZ-a je propisano da se nakon tražbina viših isplatnih redova, kao tražbine nižih isplatnih redova namiruju tražbine za povrat zajma kojim se nadomješta kapital nekoga člana društva ili odgovarajuće tražbine (t. 5.), dok je odredbom čl. 257. st. 5. SZ-a propisano da se tražbine vjerovnika nižih isplatnih redova prijavljuju samo na poseban poziv suda. Člankom 408. st. 1. Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“ broj: 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13 i 110/15; dalje: ZTD) je propisano da član koji društvu u vrijeme kad je ono u krizi umjesto da mu pribavi vlastiti kapital, kada bi mu ga inače uredni gospodarstvenici trebali pribaviti, dade zajam, može u stečajnom postupku ostvarivati zahtjev za povrat zajma samo kao stečajni vjerovnik nižeg isplatnog reda;

- da iz izvotka iz sudskog registra (str. 340. – 349. spisa) proizlazi da je u vrijeme nastanka prijavljene tražbine (u razdoblju od 2011. – 2015. godine) Igor Bajser bio osnivač i član uprave ovdje stečajnog dužnika, dok je Ivo Bajser u vrijeme nastanka tražbine (u razdoblju od 2003. – 2015. godine) bio osnivač, a u razdoblju od 1995. do 2005. godine i zastupnik po zakonu stečajnog dužnika;

- da su navedeni vjerovnici svoje tražbine prijavili na temelju rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu kojim je odobreno sklapanje predstečajne nagodbe poslovni broj St-3541/2016 od 18. svibnja 2016. (ovršne isprave), pa se radi o pravnoj osnovi koja je nastala u postupku predstečajne nagodbe sklopljene prema pravilima Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi („Narodne novine“ broj: 108/12, 144/12, 81/13, 112/13, 71/15 i 78/15; dalje: ZFPPN), što znači da su u tom postupku vjerovnici prijavljivali svoje tražbine koje se nisu svrstavale u isplatne redove, kao što se to čini u stečajnom postupku, već su se tražbine sukladno odredbi čl. 60. ZFPPN-a utvrđivale prema prijavama vjerovnika i ispravama dostavljenim od strane dužnika;

- kako je u konkretnom slučaju stečajni vjerovnik Odvjetnica Irena Kelava prigovorila da je tražbina stečajnih vjerovnika Igora i Ive Bajsera tražbina zajma kojim se nadomješta kapital, a to proizlazi iz prijave tražbine u postupku predstečajne nagodbe, prvostupanjski sud je na temelju odredbe čl. 11. st. 3. SZ-a utvrdio odlučne činjenice važne za ovaj stečajni postupak, a sve kako bi se izbjegle zlouporabe prava u stečajnom postupku, odnosno da stečajni vjerovnici nižih isplatnih redova prikrivanjem pravno relevantnih činjenica ostvare namirenje svoje tražbine u suprotnosti s odredbom čl. 139. st. 1. SZ-a. Naime, ocjena je toga suda da na temelju sadržaja rješenja kojim se odobrava sklapanje predstečajne nagodbe nije moguće ocijeniti o kakvoj vrsti tražbine se radi, odnosno u koji isplatni red spada prijavljena tražbina pod rednim brojem 14. i 16., jer sklapanjem predstečajne nagodbe kojom se utvrđuju načini i uvjeti isplate određene tražbine ne poništava niti

mijenja pravnu narav tražbine koja je obuhvaćena sklopljenom nagodbom. Takva nagodba, odnosno rješenje kojim se odobrava sklapanje nagodbe predstavlja samo ovršnu ispravu za već prije nastalu tražbinu;

- zbog toga je prvostupanjski sud zaključkom od 12. travnja 2023. pozvao stečajne vjerovnike da se očituju o tome na što se odnose tražbine prijavljene u ovom stečajnom postupku i obuhvaćene rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj St-3541/2016 od 18. svibnja 2016. Iz dostavljenih očitovanja (str. 634. – 644. spisa) proizlazi da su tražbine u postupku predstečajne nagodbe prijavljene na temelju Ugovora o pozajmicama iz kojih proizlazi da se radi o pozajmicama članova društva koje su dane društvu DOMUS d.o.o. na korištenje na neodređeno vrijeme, s time da je ugovoreno da će se povrat vršiti kada društvo (korisnik) bude u mogućnosti. Upravo iz takve formulacije ugovora je, prema ocjeni prvostupanjskog suda (točka 10. obrazloženja), razvidno da se radi o zajmu koji je dan u vrijeme kada društvo nije imalo vlastitih sredstava za redovno poslovanje, a koji predstavlja zajam koji se daje društvu u krizi kako bi mu se omogućio nastavak poslovanja i on se smatra kapitalom uloženim u društvo, a ne zajmom kojeg bi društvo trebalo vratiti;

- da je neposredno prije sklapanja dijela Ugovora o pozajmicama, rješenjem Nagodbenog vijeća Financijske agencije od 29. srpnja 2015. (str. 407. - 408. spisa) otvoren postupak predstečajne nagodbe nad ovdje stečajnim dužnikom, s ciljem omogućavanja likvidnosti i solventnosti društva. Iz rješenja o prihvaćanju plana financijskog restrukturiranja od 24. veljače 2016., koje je javno objavljeno, proizlazi da je zastupnik po zakonu dužnika naveo da tvrtka posluje dugi niz godina i da je u zadnjih nekoliko godina došlo do problema zbog kojih tvrtka nije mogla naplaćivati svoja potraživanja, podmirivati dugove, a što je dovelo do blokade računa, dok iz izmijenjenog plana restrukturiranja (koji je javno objavljen) proizlazi da društvo nije imalo mogućnost dobivanja poslovnog kredita niti da poduzetim mjerama financijskog restrukturiranja izvan postupka predstečajne nagodbe samo uspostavi stanje likvidnosti;

- da iz svega navedenog proizlazi da su prijavljene tražbine pod rednim brojem 14. Igora Bajsera i 16. Ive Bajsera tražbine zajma kojim se nadomješta kapital u smislu odredbe čl. 139. st. 1. t. 5. i st. 3. SZ-a koje je kao prijevremene trebalo odbaciti;

- da je podneskom od 24. travnja 2023. stečajni vjerovnik Igor Bajser obavijestio prvostupanjski sud da je stečajni vjerovnik Ivo Bajser preminuo, te je predložio prekid stečajnog postupka. Međutim, kako je stečajni postupak hitan postupak generalne ovrhe, u kojem se ne primjenjuje institut prekida, prvostupanjski sud je rješenje istaknuo na e-Oglasnoj ploči suda, dok će se otpravak tog rješenja dostaviti i nasljednicima preminulog stečajnog vjerovnika, nakon što sudu postane poznato tko su nasljednici.

3. Protiv tog rješenja žalbu je pravovremeno podnio Igor Bajser, pobijajući ga sadržajno u cijelosti, iz svih zakonom dopuštenih razloga. U bitnom žalitelj navodi da je, vezano uz primjenu odredbe čl. 408. ZTD-a, sasvim nejasno kako je sud utvrdio okolnost da je stečajni dužnik bio u krizi u trenutku zaprimanja zajma od Ive Bajsera tijekom 2003. godine u iznosu od 1.450.617,60 kn. Iz ugovora o zajmu dostavljenih u spis vidljivo je da su svi isti i šprancirani, tj. mijenja se samo iznos zajma. Zaključak suda da je vidljivo da je društvo u krizi zbog toga što je u ugovorima navedeno da će se povrat vršiti kada korisnik pozajmice bude u mogućnosti žalitelj drži krajnje

neozbiljnim i ničim utemeljenim. U prilog svojoj tvrdnji žalitelj dostavlja zemljišnoknjižni izvadak iz kojeg je u teretovnici vidljivo da je stečajni dužnik 2012. godine uspješno ishodio kredit od Zagrebačke banke u iznosu od cca 842 tisuće eura, a to bi bilo nemoguće da se nalazio u krizi i da nije mogao nabaviti drugi kapital. Stoga drži nezakonitim odbijanje suda da prizna tražbinu stečajnog vjerovnika Ive Bajsera koje datiraju iz 2003. i 2011. godine. Žalitelj ističe i da je sud vezan ovršnom ispravom koja potječe iz predstečajne nagodbe, te da je ne može ispitivati, odnosno, da je pravna osnova (ugovori o zajmu) izgubila pravnu snagu prema stečajnom dužniku, a zamijenila ju je pravomoćna i ovršna predstečajna nagodba, na temelju koje su stečajni vjerovnici Ivo i Igor Bajser prijavili tražbinu. Navod prvostupanjskog suda da je vidljivo da je društvo u krizi jer u ugovoru stoji kako će se pozajmica vratiti kada društvo bude u mogućnosti žalitelj drži paušalnim i formalnim.

U skladu s uputom drugostupanjskog suda, prvostupanjski sud je pribavio rješenje o nasljeđivanju iza pokojnog Ive Bajsera, koje je 2. studenoga 2023., tj. šest mjeseci nakon donošenja pobijanog rješenja, donio Općinski sud u Virovitici poslovni broj O-348/2023-21. Iz navedenog rješenja, koje je ovaj sud zaprimio 27. prosinca 2023., proizlazi da je Igor Bajser (ovdje podnositelj žalbe), sin ostavitelja Ive Bajsera, njegov jedini nasljednik, kojemu je imovina ostavitelja uručena u cijelosti, budući da se Ana-Mari Bajser izjavom odrekla nasljedstva koje joj pripada na temelju zakona. To znači da je žalitelj ovlašten za podnošenje žalbe protiv rješenja u cijelosti (kako u odnosu na dio koji se tiče njega, tako i u odnosu na dio koji se tiče njegova pokojnog oca).

4. Žalba je osnovana.

5. Pobijano rješenje ovaj sud je ispitao na temelju odredbe članka 365. stavka 2. u vezi sa čl. 381. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11 – pročišćeni tekst, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 114/22; dalje: ZPP) i čl. 10. SZ-a, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 13. i 14. ZPP-a, kao i na pravilnu primjenu materijalnog prava.

6. Prvostupanjski sud je za sada pogrešno i nepotpuno utvrdio činjenično stanje, što je rezultiralo pogrešnom primjenom materijalnog prava, a počinjena je i bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a, na koju žalitelj sadržajno ukazuje, jer odluka ne sadrži jasne i valjane razloge o odlučnim činjenicama.

7. Za žalitelja je sporno je li bilo moguće sve šprancirane ugovore o pozajmicama podvesti pod vrijeme kad je društvo bilo u krizi (a slijedom toga i primjena odredbe čl. 408. ZTD-a i svrstavanje navedenih tražbina u niži isplatni red), imajući u vidu razdoblje u tijeku kojeg su svi ti ugovori o pozajmicama sklapani (počevši od 2003. godine).

8. Iz dokumentacije u spisu, tj. iz preslika svih tih ugovora o pozajmicama (list 352. - 355. i 360. - 363. spisa), proizlazi da su oni sklapani u razdoblju od 2003.

godine do 2015. godine, pri čemu, matematički gledano, pretežan dio iznosa tih pozajmica datira iz 2003. i 2011. godine, pa ostaje nejasno na čemu je prvostupanjski sud utemeljio ocjenu da je kroz cijelo to razdoblje (tj. za sveukupan iznos prijavljenih tražbina vjerovnika) društvo bilo u krizi u smislu odredbe čl. 408. ZTD-a.

9. Prema ocjeni ovog suda, osnovano žalitelj tvrdi da formulacija sadržana u tipiziranom ugovoru (korištenje na neodređeno vrijeme, povrat kada društvo (korisnik) bude u mogućnosti) sama po sebi nije dovoljna za konstataciju da je društvo bilo u krizi.

10. Nadalje, činjenica pokretanja postupka predstečajne nagodbe 2015. godine jest valjan argument da je društvo u tom trenutku (tj. te godine) bilo u krizi (prvostupanjski sud je u točki 11. obrazloženja naveo da je „prije sklapanja dijela ugovora o pozajmicama 29. srpnja 2015. otvoren postupak predstečajne nagodbe“), ali je nejasno kako je odlučna činjenica postojanja krize 2015. godine protegnuta i na 2011. i na 2003. godinu, osobito imajući u vidu žalbene argumente da je 2012. godine dužnik bio kreditno sposoban.

11. Žalbeni navodi dužnika su stoga osnovani, i od utjecaja su na zakonitost i pravilnost pobijanog rješenja.

12. Stoga je na temelju odredbe čl. 380. t. 3. ZPP-a, u vezi s čl. 10. SZ-a, valjalo uvažiti žalbu i odlučiti kao u izreci. U ponovnom postupku prvostupanjski će sud, vodeći računa o primjedbama iz obrazloženja ove odluke, kao i o žalbenim navodima, iznova ocijeniti podnesak od 20. rujna 2022. kojim je stečajna vjerovnica odvjetnica Irena Kelava osporila tražbine prijavljene pod brojem 14. i 16., te donijeti pravilnu i na zakonu osnovanu odluku.

Zagreb, 23. siječnja 2024.

Predsjednik vijeća
Raoul Dubravec

Broj zapisa: **9-30862-83846**

Kontrolni broj: **0fcf9-b5a31-f5a13**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=Raoul Dubravec, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.